

Zeno FODOR

Hamlet și Crăcănel au 65 de ani...

Hamlet și Crăcănel, doi oameni excepționali pe care i-am întâlnit la Târgu Mureș, pe „sfânta scândură“ a Naționalului, au împlinit 65 de ani. Nici nu-ți vine să crezi, doar erau atât de tineri... Azi, ei – și încă mulți alții – sunt niște Popești și poartă cu toții numele de Cornel. **Cornel Popescu**. Când au trecut 65 de ani de viață ai acestui extraordinar Popescu?! (Îmi vine brusc în minte un alt Popescu excepțional, la fel de altruist, de generos și veșnic tânăr, Mitică, eroul lui Camil Petrescu, pe care Cornel nu l-a jucat niciodată, dar în rolul căruia ar fi fost, cu certitudine, magistral).

Cornel (fost Hamlet, fost Crăcănel, fost...) și-a dăruit viața Teatrului. Teatrului cu T mare, Teatrului care înseamnă artă, pasiune, dăruire, sacrificiu, uitare de sine, Teatrului în care se regăsesc îngemănate valoarea operei de artă, modestia adevăratului creator și respectul permanent față de spectatori, Teatrului pe care-l faci, desigur, și pentru bucuria și împlinirea ta, dar, mai ales, pentru desfătarea și satisfacția celor mulți, care vin, cu inima deschisă, să te vadă, să te admire, să-și încarce mintea și sufletul cu vorbele, cu ideile, cu sentimentele ce pornesc de pe scenă pentru a inunda sala.

Prețuirea acestui Teatru cu T mare și dragostea necondiționată pentru el, Cornel Popescu le-a învățat de la maestrul său, marele regizor și pedagog Ion Cojar, acest Teatru cu T mare l-a slujit el cu cinste și neodihnă, germenii acestui Teatru cu T mare l-a sădit el în studenții cărora le-a cizelat cu migală talentul și pe care i-a învățat ce este și ce importanță covârșitoare are etica teatrală.

Faptul că de 37 de stagioni el este credincios Naționalului din Târgu Mureș (unde a venit împreună cu soția și colega sa, Marinela Popescu, și ea o remarcabilă actriță și un foarte bun pedagog) a făcut să fie mult mai puțin cunoscut decât merită. Puțini știi, de pildă, că el a fost un remarcabil *Hamlet*, și un irezistibil *Cetățean turmentat*, roluri care ilustrează elocvent întinderea extraordinară a gamei sale interpretative. A fost unul dintre actorii preferați ai lui Gheorghe Harag (sub îndrumarea căruia a realizat creații cu adevărat antologice: *Antioh Elpidiforovici Oh* în *A murit Tarelkin!* și *Trofimov* în *Livada de vișini*), ai lui Dan Micu (în regia căruia a debutat, pentru a se impune apoi, foarte curând, cu o primă mare creație: *Oprîtescu Mititelu* din *Piticul din grădina de vară*), ai lui Dan Alecsandrescu (cu care a avut o colaborare lungă și extrem de fertilă, concretizată în câteva personaje de referință: *Viniciu* din *Noaptea cabotinilor*, *Chitlaru* din *Opinia publică*, *Tufaru* din *Cartea lui Ioviță*, *Nebunul* din *Moartea accidentală a unui rebel*). De neuitat sunt însă și alte creații ale sale de mare profunzime și subtilitate, lucrute cu inteligența și migala care-l caracterizează: *Smerdeakov* (*Frații Karamazov*), *Contele de Warwick* (*Ciocârlia*), *Crăcănel*, *Soldatul Honterius* (*Evul mediu întâmplător*), *Profesorul de filosofie* (*Burghezul gentilom*), *Topaze*, *Locatarul* (*Există nervi*), *Richard II*, roluri de o extremă varietate, în care talentul său multilateral a radiat cu aceeași strălucire și putere de penetrare. Ultima sa mare creație (până acum!), *Regele* din *Amorphe d'Ottenburg*, personaj tragic și grotesc în același timp, realizat de Cornel Popescu cu o uimitoare bogăție și varietate a mijloacelor de expresie, pe care le-a

Cu Dan CIOBANU și Ion FISCUTEANU în *Evul mediu întâmplător* de Romulus Guga

folosit însă cu o deosebită grijă, cu măsură și un desăvârșit bun gust, a fost o adevărată încununare a disponibilităților sale artistice. Autorul piesei, Jean-Claude Grumberg, unul dintre cei mai apreciați dramaturgi francezi contemporani (cu bunici emigrați din România) spunea că spectacolul târgumureșean (pus în scenă de Cristian Ioan) este mai bun decât cel de la Comedia Franceză (care se juca în aceeași perioadă), iar creația lui Cornel Popescu este cea mai bună dintre toate cele șase interpretări de până acum ale acestui rol complex și dificil.

Dar Cornel Popescu nu este numai un actor de mare talent. De câteva ori și-a exersat capacitățile creatoare și în regie (și a făcut-o cu succes!), dar al doilea domeniu care l-a pasionat cu adevărat și în care a obținut rezultate remarcabile este pedagogia teatrală. Ajunge să amintim că printre tinerele speranțe pe care le-a îndrumat și le-a șlefuit cu răbdare, finețe, înțelegere și dragoste se numără Marius Bodochi, Daniel Vulcu, Sorin Dinculescu, Viorica Geantă-Chelbea, Radu Bânzaru, Ada Milea, Sorin Leoveanu – azi, cu toții, certitudini ale teatrului românesc. Din păcate, cu mai mulți ani în urmă, Școala de teatru din Târgu Mureș s-a debarasat de el, așa cum, se pare, vrea să o facă acum și Teatrul Național. De ce se renunță cu atâta ușurință și dezinvoltură (ca să nu folosesc cuvinte mult mai grele, dar mai meritate) la un asemenea talent, aflat încă în plinătatea forțelor sale de creație, rămâne pentru mine un mister.

Sunt însă ferm convins că minunatul om de teatru Cornel Popescu ne mai rezervă surprize și ne va mai bucura cu roadele remarcabilului său talent.

Cu Marinela POPESCU în *Piticul din grădina de vară* de D.R. Popescu

Ștefan SILEANU:

M-am întâlnit prima dată cu Cornel în anul 1972. Venea direct din Institut, împreună cu Marinela, soția lui. Mi-a plăcut de el de la început. Ne-am împrietenit imediat. Prietenia durează și astăzi. Ce m-a atras la el au fost pasiunile noastre oarecum asemănătoare: lectura, muzica, pictura, dar mai ales teatrul. Am admirat mereu armonia ce domnea în casa Popeștilor, felul în care și-a crescut cele două fiice pe care le-a înzestrat cu meserii frumoase: una medic (dar și un talentat dramaturg), cealaltă scenografă. Am admirat, de asemenea, felul în care soții Popescu și-au făcut meseria de actori și profesori.

Ingratitudinea românească, dovedită de atâtea ori față de artiști, a atacat și familia lui Cornel. Ei sunt acum pe punctul de a fi aruncați în stradă datorită unei legi strâmbe.

Frumoasa urare „LA MULȚI ANI” lui Cornel, acum când împlinește 65 de ani, după o viață dedicată artei și orașului!

Ada MILEA:

Înainte oricărui gând serios legat de vreo profesie posibilă, pe vremea când materiile liceului îmi ocupau încă timpul și mintea, am avut o primă întâlnire importantă cu iluzia. Eram o spectatoare oarecare a unui spectacol oarecare, probabil, dar impactul asupra mea a fost foarte puternic. După vreo patru ani, întâmplarea

Cu Aurel ȘTEFĂNESCU în *Există nervi* de Marin Sorescu

a făcut ca actorul din centrul evenimentelor scenice de-atunci să fie profesorul anului în care am ajuns studentă la „actorie”. Am fost foarte fericită. Sunt și astăzi. Constat cu bucurie, văzând mari regizori și mari actori la lucru, că am avut parte de un profesor excepțional. Nu știu dacă „a stricat orzul pe găște” cu mine, dar măcar pot scrie acum că s-a întâmplat asta.

Sorin LEOVEANU:

„Toți sunteți egali, vă iubesc pe toți la fel, dar am preferințele mele!” – așa a început prima oră de actorie la Târgu Mureș, acum 11 ani, la clasa domnului profesor Cornel Popescu!

Deloc ciudat (pentru acele vremuri doar...) este că așa a fost până în ultima oră a facultății.

Pentru mine este profesorul și omul de la care am învățat, alături de colegii mei, ce înseamnă echipa. Metoda era simplă – munceam!

Ne-a lăsat să creștem împreună, ne-am dezvoltat așa cum am simțit, ne-a susținut în toate gândurile și speranțele sutelor de zile, de repetiții, de „succese ale facultății”.

Cum și ce să scriu despre primul om care a avut încredere în mine, necondiționat?! Câte lucruri, câte „spuse”, câte necunoscute le-am înțeles mai târziu...

Sunt multe trăiri și învățăminte pe care le păstrez de la profesorul meu, ele ar trebui trăite – scrise nu au niciun farmec!

Țin enorm de mult la profesorul meu, îmi este profesor și acum, chiar dacă l-am cam supărat pe ici pe colo și cine știe ce o să mai fac!

Vă mulțumesc, dom' profesor! din toată inima, vă doresc sănătate și să vă întoarceți la școală!!!

Victor REBENGIUC:

La mulți ani, dragul meu prieten!

Îți doresc sănătate, noroc, fericire și să ți se împlinească toate visurile!

Îți doresc roluri mari și bune, în care talentul tău deosebit să se poată desfășura și să ne încânte pe noi, prietenii și admiratorii tăi!

Toate cele bune familiei tale!

Încă odată, la mulți ani, Cornele!

Mihai GINGULESCU, cu dragoste:

C. Popescu = Teatru.

C. Popescu = actor, talent, credință, pasiune.

C. Popescu = histrion, copil naiv, inteligent.

C. Popescu = creator de caractere, vieți, destine.

C. Popescu = partener loial, umăr pus la greu, corectitudine, entuziasm.

C. Popescu = omul, familistul, bunicul iubitor, tenacitate, putere de muncă, energie.

C. Popescu = profesorul, părintele unor generații de studenți.

C. Popescu = colegul și prietenul meu.